

АЛМАТЫКІТАП

МАТЕМАТИКА

№1 жұмыс дәптері

3

СЫНЫП

Ә.Б. Ақпаева, Л.А. Лебедева, М.Ж. Мыңжасарова

МАТЕМАТИКА

№1 жұмыс дәптері

**Жалпы білім беретін мектептің
3-сынып оқушыларына арналған**

*Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігі ұсынған*

**Алматыкітап баспасы
2018**

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 22.1 я 72
А 40

Шартты белгілер:

– жетістіктер жолағы

– бағалау критерийі

Ақпаева Ә.Б.

А 40 Математика. №1 жұмыс дәптері. Жалпы білім беретін мектептің 3-сынып оқушыларына арналған/Ә.Б. Ақпаева, Л.А. Лебедева, М.Ж. Мыңжасарова. – Алматы: Алматыкітап баспасы, 2018. – 72 бет; суретті.

ISBN 978-601-01-3694-6

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 22.1 я 72

ISBN 978-601-01-3694-6

© Ақпаева Ә.Б., Лебедева Л.А.,
Мыңжасарова М.Ж., мәтіні, 2018
© «Алматыкітап баспасы» ЖШС, 2018

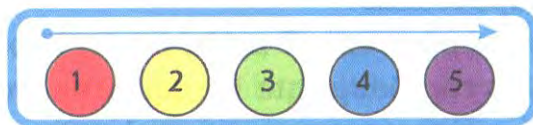
Қымбатты дос!

Бұл жұмыс дәптері математика сабағында алған білімдеріңді пысықтауға көмектеседі.

Осы дәптерден өзіңе таныс және жаңа тапсырмалар түрін кездестіресің. Өзіңнің жетістіктеріңді бағалауды үйренесің. Ол үшін әрбір сабақтың тапсырмаларын орындап, бағалауға тиіссің. Егер тапсырманы жеңіл орындасаң, оны жолдастарыңа түсіндір. Егер тапсырманы орындау қиын болса, онда оны қайта шығарып көр.

Оқу бөлімдері мен әр тоқсанның мақсатына жеткеніңді немесе жете алмағаныңды біле аласың. Міндетті түрде жіберілген қате бойынша жұмыс жүргіз.

Өз-өзіңді бағалау үшін өзіңе таныс жетістіктер жолағын пайдалан. Ол үшін берілген дөңгелектерді боя. 1-дөңгелек – «білмеймін», 2-дөңгелек – «білемін», 3-ші – «түсінемін», 4-ші – «түсінемін және қолданамын», 5-ші – «басқаға үйрете аламын». Өзіңнің жетістігіңді бағала.

Біз, оқулық авторлары, саған оқуда табыс тілей отырып, математиканы сүйіп оқуыңды қалаймыз.

**1А. 1000 көлеміндегі сандар.
Қосу және азайту**

Өзіндік жұмысқа берілген тапсырмалар

1. Жүздіктер разряды 3 цифрынан тұратын сандарды жаз. Қалған сандарды кему ретімен жаз.

235 433 307 73 293 320 317 39 390 639

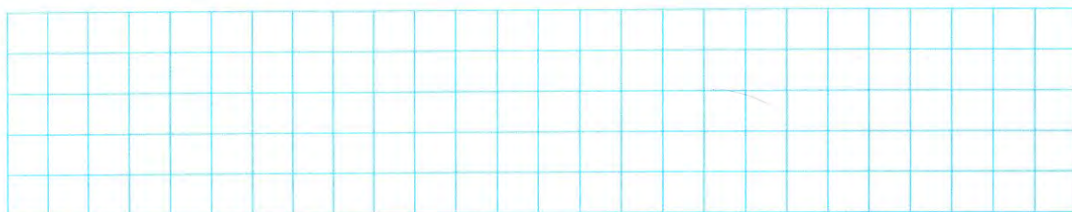
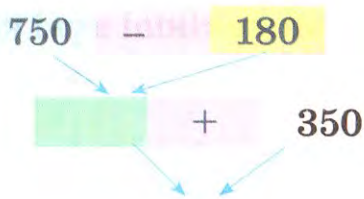
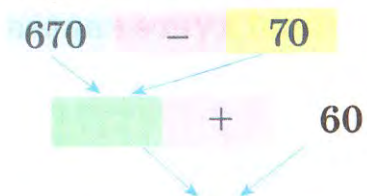

2. Сандарды оқы. Осы сандардағы ондықтардың астын сыз.

157 000; 587; 410; 410 000; 278 000; 707;
587 000; 41 000; 471 000; 117 000; 420 000; 770.

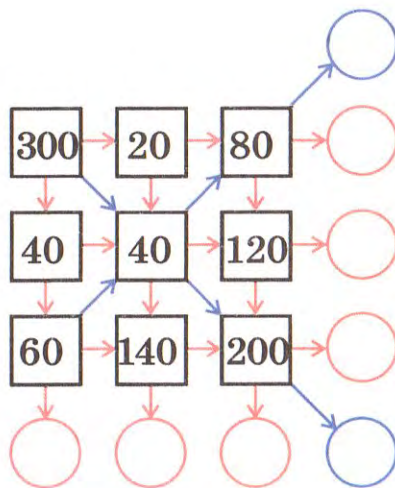
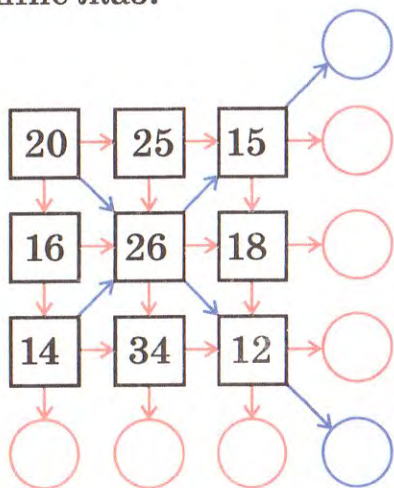
Мына сандарды жаз:

- а) мыңдықтар разряды 7 цифрынан тұратын;
- ә) он мыңдықтар разряды 1 цифрынан тұратын;
- б) жүз мыңдықтар разряды 4 цифрынан тұратын.

3. Сызба бойынша өрнектер құр және амалдардың орындалу ретін белгіле.

4. Бағыт бойынша қосуды орында. Жауапты дөңгелек ішіне жаз.

5. Есепте.

$$880 - (70 + 30) = \square\square\square$$

$$420 + (180 - 60) = \square\square\square$$

$$(440 + 260) - 500 = \square\square\square$$

$$750 + 42 - 320 = \square\square\square$$

$$600 + (107 - 2) = \square\square\square$$

$$750 + (150 - 120) = \square\square\square$$

6. Есепті шығар.

Қорапта 350 бұранда бар. Бірінші күні 120 бұранда, ал қалғаны екінші күні қолданылды. Екінші күнге қарағанда бірінші күні қанша бұранда кем қолданылды?

7. Есептеуді орында.

$$\begin{array}{r} + 432 \\ \underline{245} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 437 \\ \underline{329} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 472 \\ \underline{308} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 475 \\ \underline{176} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 677 \\ \underline{432} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 682 \\ \underline{408} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 717 \\ \underline{648} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 720 \\ \underline{475} \end{array}$$

8. Бос орындарды толықтыр.

$$\begin{array}{r} + 3 \square 8 \\ \square 6 \square \\ \hline 599 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 2 \square \square \\ \square 59 \\ \hline 783 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \square 4 \square \\ 4 \square 5 \\ \hline 732 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \square 5 \\ - 38 \square \\ \hline 539 \end{array}$$

9. Теңдеулерді шеш.

$$200 - x = 77$$

$$589 - b = 120 + 125$$

10. Қима қағаздағы өрнектерді пайдаланып, тура теңдіктер мен теңсіздіктер құрастыр.

$$3 \cdot 3$$

$$3 \cdot 4$$

$$27 : 3$$

$$4 : 2$$

$$18 : 3$$

$$6 : 3$$

$$2 \cdot 7$$

$$6 \cdot 2$$

11. Заңдылықты анықта.

Сандар тізбегін жалғастыр.

а)

2	6	10			
60	64	68			
500 000	501 000	502 000			

ә)

20 000	25 000	30 000			
81	71	61			
909	808	707			

12. Сандар тізбегінде қай сан дұрыс жазылмаған?

Қатені түзет.

а)

101 000	202 000	303 000	707 000	505 000
999 000	888 000	777 000	222 000	555 000
123 000	125 000	127 000	130 000	131 000

ә)

4	8	12	16	21	24
5	10	15	18	25	30
3	6	9	14	15	18

Тест

1. Егер 9 жүздікке дейін 2 ондық жетпесе, ол қандай санды жасырды? Дұрыс жауаптың астын сыз.

88

880

808

2. 7 жүздік 5 ондық 3 бірліктен тұратын санды қоршап сыз.

537

753

375

3. 304 пен 4 санының айырмасы қаншаға тең? Дұрыс жауаптың астын сыз.

30

34

300

4. 7 жүздікте қанша бірлік бар? Дұрыс жауапты қоршап сыз.

7

70

700

5. 4, 7 және 3 цифрларынан құрылған ең үлкен үш таңбалы санды қоршап сыз.

473

734

743

6. Біреуінде 4 ондық және 2 бірлік, ал екіншісінде 1 жүздік және 4 бірлік бар екі сан жаз. Үлкен санның астын сыз.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. Жүздігі 6 цифры болатын сандарды қоршап сыз.

69   691   968   619   61

8. 606 саны шығу үшін қай санға 6-ны қосу керек? Дұрыс жауаптың астын сыз.

60   660   600   6   66

9. Қай өрнек 408 санының разрядтық қосылғыштарының қосындысы бола алады? Сол өрнектің астын сыз.

40 + 8   400 + 8   400 + 80   405 + 3   450 + 30

10. Теңсіздік тура болатындай нүктелердің орнына цифр жаз.

$... 65 > 599$

$486 > 4...6$

$714 < 7...1$

Өзіңнің жетістігіңді бағала:

«өте жақсы» – 10 балл; «талпын» – 6-7 балл;

«жақсы» – 8-9 балл; «орындап жаттық» – 5 балл

және одан да төмен балл.

Тапсырманың №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Балл саны	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Математикалық диктант

1.	850 мен 50 сандарының айырмасын 100-ге арттыр.	
2.	460 пен 40 сандарының қосындысына 7-ні қос.	
3.	790 мен 150 сандарының айырмасына 20-ны қос.	
4.	200 бен 500 сандарының қосындысын 150-ге арттыр.	
5.	760 пен 30 сандарының айырмасын 100-ге арттыр.	
6.	790 санынан 10 және 50 сандарының қосындысын азайт.	
7.	860 санынан 500 және 200 сандарының айырмасын азайт.	
8.	90 және 50 сандарының қосындысын 400-ге арттыр.	
9.	800 санына 70 пен 70 сандарының қосындысын қос.	
10.	1000 санынан 850 мен 50 сандарының айырмасын азайт.	

Өзіңнің жетістігіңді бағала:

«өте жақсы» – 10 балл; «талпын» – 6-7 балл;

«жақсы» – 8-9 балл; «орындап жаттық» – 5 балл

және одан да төмен балл.

Тапсырманың №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Балл саны	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1

1000 көлеміндегі сандар

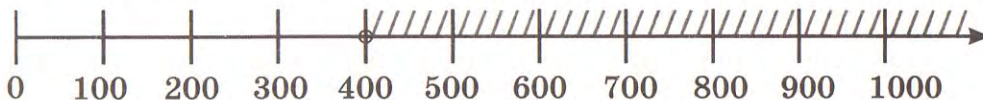
Өзіңнің жетістіктеріңді бағала

а) Бос орындарды толтыр. Сан сәулесінде 345 санын белгіле. Осы санның көрші сандарын жаз. $x < 345$ теңсіздігіне сәйкес келетін кез келген үш санды өсу ретімен жаз.

340   341

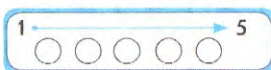

ә) Шешімдер жиынынан $x > 400$ теңсіздігіне сәйкес келетін он санды жаз.

Мен:

- үш таңбалы санды оқуды;
- сан сәулесінде сандарды белгілеуді;
- алдыңғы және кейінгі сандарды атауды;
- берілгеннен артық немесе кем санды атауды;
- сандарды өсу және кему реті бойынша жазуды білемін.

3

Үш таңбалы сандарды ауызша қосу және азайту

1. Берілген сандардағы жүздіктерді қызыл, ондықтарды көк және бірліктерді жасыл түспен қоршап сыз.

604

645

650

2. Қосу мен азайтуды орында.

$$600 + 40 =$$

$$650 - 50 =$$

$$640 + 5 =$$

$$645 - 5 =$$

$$605 + 40 =$$

$$845 - 800 =$$

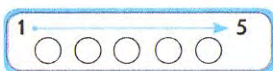
$$80 + 90 =$$

$$160 - 80 =$$

Мен:

- үш таңбалы сандардың ондық құрамын атауды;
- 1000 көлеміндегі сандарды ондық құрамы негізінде қосуды;
- 1000 көлеміндегі сандарды ондық құрамы негізінде азайтуды білемін.

4

Үш таңбалы сандарды ауызша қосу және азайту

Санда неше жүздік, ондық, бірлік барын жаз.
Қосу мен азайтуды орында.

985 = жүзд. онд. бірл.

560 = жүзд. онд. бірл.

609 = жүзд. онд. бірл.

$$649 + 4 =$$

$$651 - 9 =$$

$$619 + 5 =$$

$$645 - 9 =$$

$$6 + 439 =$$

$$845 - 8 =$$

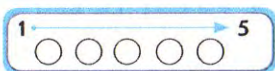
$$282 + 9 =$$

$$162 - 8 =$$

Мен:

- үш таңбалы сандардың ондық құрамын жазуды;
- 1000 көлеміндегі сандарды ондық құрамы негізінде қосуды;
- 1000 көлеміндегі сандарды ондық құрамы негізінде азайтуды білемін.

5

Үш таңбалы сандарды ауызша қосу және азайту

1. Сандағы жүздіктердің, ондықтардың және бірліктердің астын сыз? Қосу мен азайтуларды орында.

$640 + 40 =$	$650 - 90 =$
$690 + 50 =$	$640 - 30 =$
$650 + 200 =$	$840 - 800 =$
$280 + 90 =$	$560 - 80 =$

2. Есепте.

$757 - 50 = \square\square\square$

$809 - 9 = \square\square\square$

$757 - 7 = \square\square\square$

$890 - 800 = \square\square$

$757 - 700 = \square\square$

$890 - 90 = \square\square\square$

Мен:

- үш таңбалы сандардың ондық құрамын атауды;
- 1000 көлеміндегі сандарды ондық құрамы негізінде қосуды;
- 1000 көлеміндегі сандарды ондық құрамы негізінде азайтуды білемін.

6

1 000 000-ға дейін мыңдықтармен санау

Берілген сандарды оқы. Разрядтар кестесіне санды таңда, үлкенінен бастап кему ретімен жаз. Ең үлкен санның моделін құр.

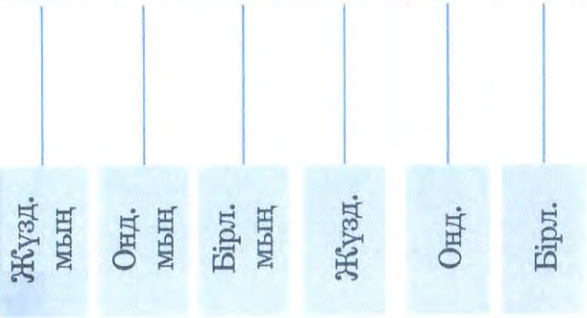
Кластар	Миллиондар			Мыңдықтар			Бірліктер		
	3-класс			2-класс			1-класс		
Разрядтар	жүзд.	онд.	бірл.	жүзд.	онд.	бірл.	жүзд.	онд.	бірл.
	9-шы	8-ші	7-ші	6-шы	5-ші	4-ші	3-ші	2-ші	1-ші
Сандар									

562 000

302 000

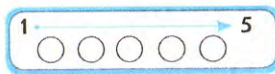
652 000

110 000

Мен:

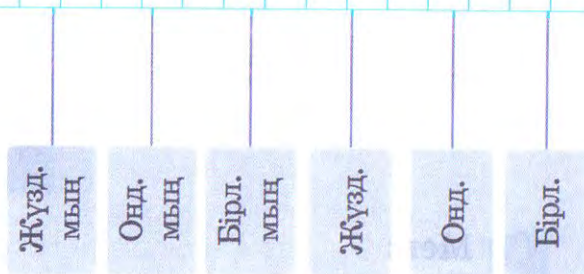
- 1 000 000-ға дейін мыңдықтармен санауды, жазуды, салыстыруды;
- көптаңбалы сандардың графикалық моделін құруды;
- разрядтар мен кластар кестесін пайдалануды білемін.

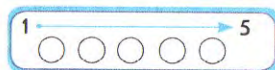
7
**1 000 000-ға дейін мыңдықтармен санау.
Сандар тізбегі**

Кестедегі сандарды кему ретімен жаз.
Ең кіші санды тауып, оның моделін құр.

Класс	Миллиондар			Мыңдықтар			Бірліктер		
	3-класс			2-класс			1-класс		
Сандар				1	0	3	0	0	0
				9	0	0	0	0	0
			1	0	0	0	0	0	0
				1	3	0	0	0	0

Мен:

- көптаңбалы сандардың графикалық моделін құруды;
- разрядтар мен кластар кестесін пайдалануды;
- 1 000 000 көлемінде мыңдықтармен тура және кері санауды білемін.

10

Үш таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдері

Берілген мәні бойынша әріпті өрнектің мәнін тап. Есептеуді баған түрінде орында.

$$(a + b) - 245$$

$$a = 521$$

$$b = 137$$

$$(a - 245) + b$$

$$a = 449$$

$$b = 732$$

Мен:

- үш таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмін қолдануды;
- әріптің берілген мәндері бойынша екі әріпті өрнектің мәнін табуды білемін.

11

Үш таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдері

Есептеуді баған түрінде орында. Оның дұрыстығын тексер.

$323 + 426$

$786 - 523$

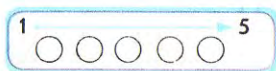
$294 + 215$

$326 + 258$

$780 - 611$

$907 - 222$

- М** Мен:
- үш таңбалы сандарды қосуды және азайтуды баған түрінде жазуды;
  - разрядтан аттап өту арқылы сандарды разрядтары бойынша қосуды және азайтуды;
  - есептеудің дұрыстығын тексеруді білемін.

1. Заңдылықты анықтап, оны жалғастырып жаз.

50	45	40			
123	234	345			
987	876	765			

2. Қатар тұрған сандарды баған түрінде азайт. Заңдылықты анықта. Баған түрінде есептей отырып, тізбекті тағы 3 санға жалғастыр.

997	847	697			
-----	-----	-----	--	--	--

Мен:

- үш таңбалы сандарды қосу және азайтуды баған түрінде жазуды;
- разрядтан аттап өту арқылы сандарды разрядтары бойынша қосуды және азайтуды;
- тізбектің заңдылығын табуды;
- тізбектің ретін жалғастыруды білемін.

1	○	○	○	○	○	5
---	---	---	---	---	---	---

<p>ТҮСІНУ</p>	<p>Қарапайым теңсіздіктің шешімдер жиынын табуды түсіндім.</p>	<p>Санды сан сәулесінде белгіле. Шешімдер жиынын қиғаш сызықпен көрсет. Шешімдер жиынына жататын 5 санды жаз.</p> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 10px;"> <div style="margin-right: 10px;">0</div> <div style="flex-grow: 1; border-bottom: 1px solid black; position: relative;"> <div style="position: absolute; left: -5px; top: 50%; transform: translateY(-50%); border-left: 1px solid black; width: 5px; height: 10px;"></div> <div style="position: absolute; right: -5px; top: 50%; transform: translateY(-50%); border-right: 1px solid black; width: 5px; height: 10px;"></div> </div> <div style="margin-left: 10px; background-color: #d9e1f2; padding: 2px 5px;">$x > 212$</div> </div> <div style="border: 1px solid #add8e6; width: 100%; height: 40px; margin-bottom: 10px;"></div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 10px;"> <div style="margin-right: 10px;">0</div> <div style="flex-grow: 1; border-bottom: 1px solid black; position: relative;"> <div style="position: absolute; left: -5px; top: 50%; transform: translateY(-50%); border-left: 1px solid black; width: 5px; height: 10px;"></div> <div style="position: absolute; right: -5px; top: 50%; transform: translateY(-50%); border-right: 1px solid black; width: 5px; height: 10px;"></div> </div> <div style="margin-left: 10px; background-color: #d9e1f2; padding: 2px 5px;">$x < 192$</div> </div> <div style="border: 1px solid #add8e6; width: 100%; height: 40px;"></div>
<p>ҚОЛДАНУ</p>	<p>Сандарды ауызша қосып, азайтамын. Үш таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмін қолдана аламын.</p>	<p>Ауызша есептеп, дұрыстығын тексер.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> $358 - 258$ $150 + 40$ </div> <div style="text-align: center;"> $250 - 50$ $98 + 102$ </div> </div> <div style="border: 1px solid #add8e6; width: 100%; height: 150px; margin-top: 20px;"></div>

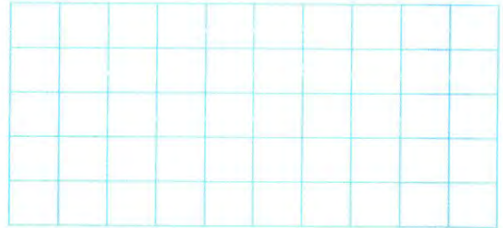
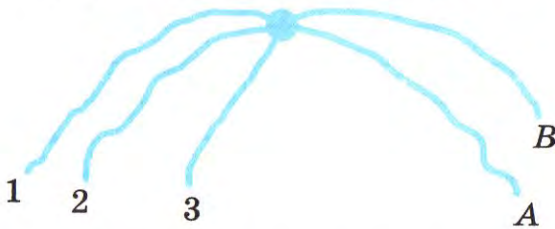
		<p>Баған бойынша есептеп, дұрыстығын тексер.</p> <p>$900 - 568$ $1000 - 649$</p> <p>$259 + 456$ $551 + 264$</p>												
<p>ТАЛДАУ</p>	<p>Сандар қатарындағы заңдылықты таба аламын.</p>	<p>Заңдылықты анықта. Қатардағы сандарды ары қарай жалғастырып жаз.</p> <table border="1" data-bbox="488 998 1125 1122"> <tr> <td>303</td> <td>340</td> <td>377</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>560</td> <td>520</td> <td>480</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	303	340	377				560	520	480			
303	340	377												
560	520	480												

<p>ЖИНАҚТАУ</p>	<p>Екі әріптен тұратын санды өрнек құрастыра аламын және берілген мәндері бойынша өрнектің мәнін таба аламын.</p>	<p>Берілген сызба бойынша өріпті өрнек құр.</p> $\square + (\square - 118)$ <p>Екі әріптен тұратын санды өрнектің мәнін берілген мәндері бойынша тап.</p> <p>$a = 425, 128, 119$</p> <p>$b = 315, 245, 123$</p>
<p>БАҒАЛАУ</p>	<p>Жақшамен берілген өрнектерді оқу және жазу кезінде қосу және азайту компоненттерінің атауын дұрыс қолданамын.</p>	<p>Әлия өрнек пен оның жазылуын дұрыс сәйкестендірді ме? Тексер. Қателерін түзе.</p> <p>Қосындыға айырманы қосу.</p> <p>$(250 + 250) + (900 - 400)$</p> <p>Саннан қосындыны азайту.</p> <p>$200 + (840 - 140)$</p> <p>Сандардың айырмасын санға қосу.</p> <p>$900 - (120 + 200)$</p>

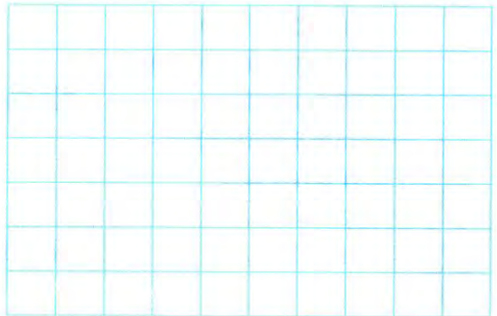
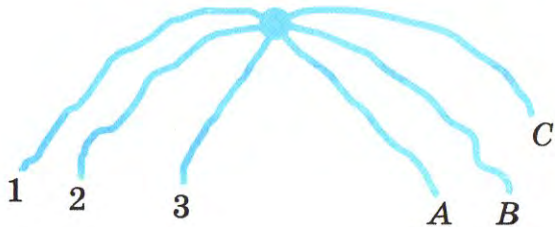
1В. Көбейту және бөлу

Өзіндік жұмысқа берілген тапсырмалар

1. Туристер тұрағынан тауға дейін апаратын 3 сұрлеу жол бар: №1, №2, №3. Таудан ауылға *A* және *B* сұрлеу жолдарымен түсуге болады. Тұрақтан ауылға жетудің неше нұсқасы бар?

2. Туристер тұрағынан тауға дейін апаратын 3 сұрлеу жол бар: №1, №2, №3. Таудан ауылға *A*, *B* және *C* сұрлеу жолдарымен түсуге болады. Тұрақтан ауылға жетудің неше нұсқасы бар?

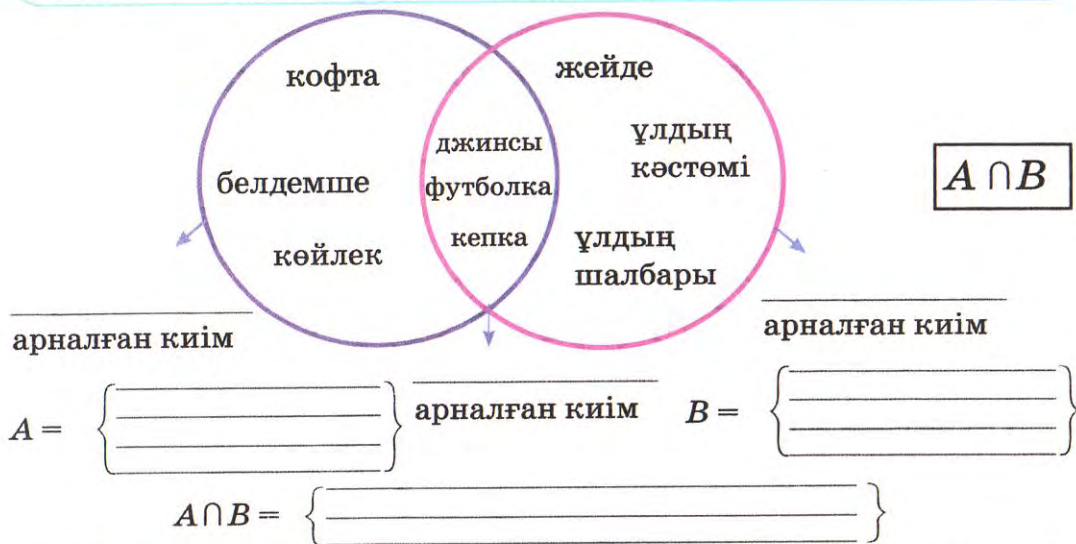

3. Сейфті 6, 5 және 8 цифрларынан тұратын кодтың көмегімен ашуға болады. Код – жұп сан және ол 800-ден үлкен екені белгілі. Сейфтің кодын тауып жаз.

4. Қалдырылған сөзді жаз. Жиындарға атау бер.

Егер жиын атауында « _____ » сөзі болса, онда оның әр элементі екі жиынның қиылысқан (екі жиынның ортақ) бөлігінде орналасуы тиіс.

Егер жиын атауында « _____ » сөзі болса, онда оның әр элементі екі жиынның кез келгенінде бола алады.

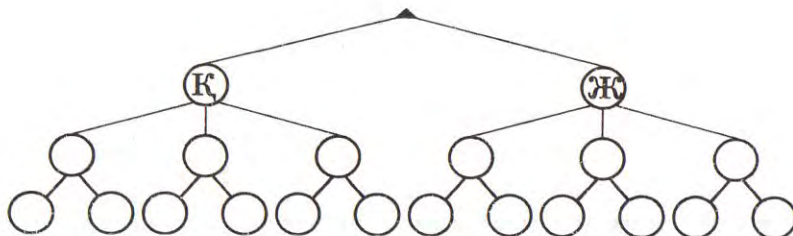
5. Есепті оқы.

«Балалар әлемі» дүкенінің бірінде тоқылған заттар сатылды: қара (Қ) және жасыл (Ж) бөкебайлар; сары (С), қызыл (Қз) және көк (К) береттер; көгілдір (Кг), қызғылт (Қт) қолғаптар. Үш заттан қанша жинақ жасауға болады? Әрбір сызбаны (мүмкіндіктер тармағын) толтырып, нәтижесін салыстыр.

бөкебайлар

береттер

қолғаптар

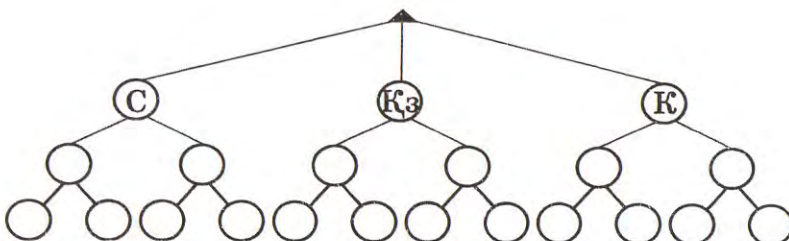

Үш заттан неше жинақ шықты?

береттер

бөкебайлар

қолғаптар

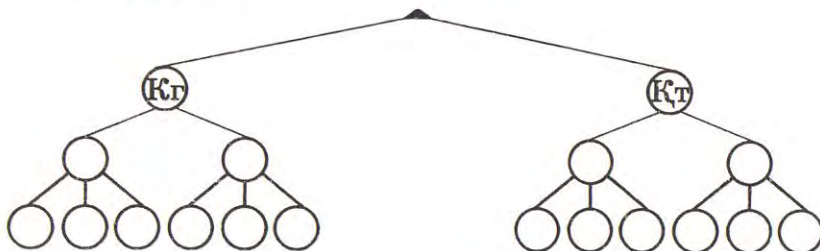

Үш заттан неше жинақ шықты?

қолғаптар

бөкебайлар

береттер

Үш заттан неше жинақ шықты?

Сары береттен тұратын жинақты білдіретін тармақты жасыл түспен қоршап сыз.

6. Сөзжұмбақты шеш.

Көлденеңінен:

1. Көбейту амалының компоненті.
3. Бөлінетін сан.
5. Қосу амалының нәтижесі.
6. Азайту амалының нәтижесі.

Тігінен:

2. Көбейту амалының нәтижесі.
4. Бөлу амалының нәтижесі.
7. Азаятын сан.

7. Амалдардың орындалу ретін анықтап, есепте.

$$35 : 5 + 5 \cdot 6 = \square \square$$

$$8 \cdot 5 + 32 : 4 = \square \square$$

$$(22 + 8) : 5 + 7 = \square \square$$

$$(70 - 5 \cdot 4) - 9 = \square \square$$

$$45 : (15 : 3) + 75 = \square \square$$

$$73 + 19 - 5 \cdot 9 = \square \square$$

$$(48 - 28) : (14 - 9) = \square \square$$

$$100 - 9 \cdot (20 : 5) = \square \square$$

Берілген өрнектердегі соңғы орындалатын амалдың астын:

- көбейту болса, көк;
- бөлу болса, жасыл;
- қосу болса, қоңыр;
- азайту болса, сары түспен сыз.

Математикалық диктант

1. 8 және 1 сандарының бөліндісінің мәнін жаз.
2. Бірінші көбейткіш 0, екіншісі 17. Көбейтіндінің мәнін жаз.
3. Бірінші көбейткіш 1, екіншісі 8. Көбейтіндінің мәнін тап.
4. 9 және 0 сандарының көбейтіндісінің мәнін жаз.
5. 0 санын 7-ге көбейт. Көбейтіндінің мәнін тап.
6. 0 және 9 сандарының көбейтіндісін тап.
7. Бөлінгіш 4, бөлгіш 1. Бөліндінің мәнін тап.
8. Бірінші көбейткіш 0, екіншісі 16. Көбейтіндінің мәнін жаз.
9. 3 және 1 сандарының бөліндісінің мәнін тап.
10. 8 саны шығу үшін қандай санды 8-ге көбейту керек?

Өзіңнің жетістігіңді бағала:

«өте жақсы» – 10 балл; «талпын» – 6-7 балл;
«жақсы» – 8-9 балл; «орындап жаттық» – 5 балл
және одан да төмен балл.

Тапсырманың №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Балл саны	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Математикалық диктант

1. Бірінші қосылғыш 370, екінші қосылғыш 30. Қосындының мәнін жаз.
2. 53 шығу үшін 6-ны қандай санға қосу керек?
3. 40 шығу үшін 300-ден қандай санды азайту керек?
4. 700 шығу үшін 630-ға қандай санды қосу керек?
5. 600 саны 120-дан қаншаға артық?
6. 140 шығу үшін 134-ке қандай санды қосу керек?
7. 430-дан қандай сан 180-ге артық?
8. Жылқы 40 жыл, ал түйе 35 жыл өмір сүреді. Жылқы түйеге қарағанда қанша жыл ұзағырақ өмір сүреді?
9. Үйде 80 пәтер бар. Оның 20-сы бір бөлмелі, ал қалғаны – екі бөлмелі. Үйде қанша екі бөлмелі пәтер бар?
10. Қаз жылына 48 кг, ал үйрек одан 14 кг артық жем жейді? Үйрек қанша жем жейді?

Өзіңнің жетістігіңді бағала:

«өте жақсы» – 10 балл; «талпын» – 6-7 балл;
 «жақсы» – 8-9 балл; «орындап жаттық» – 5 балл
 және одан да төмен балл.

Тапсырманың №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Балл саны	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

16

Көбейту және бөлу амалдарын орындаудағы
1 санының қасиеті

Өзіңнің жетістіктеріңді бағала

1. Көбейту және бөлу амалдарын орында.

$1 \cdot 3 =$	$3 : 1 =$
$9 \cdot 1 =$	$9 : 1 =$

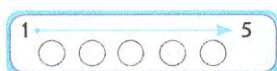
2. Асты сызылған көбейтуді қосу амалымен орында. Екінші жолдағы өрнекті тиімді тәсілмен шығар.

$\underline{32} \cdot 2 =$
$2 \cdot 32 =$
$\underline{21} \cdot 3 =$
$3 \cdot 21 =$

Мен:

- көбейту мен бөлуді орындауда кездесетін 1 санының қасиетін қолдануды;
- тиімді есептеу үшін көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін қолдануды білемін.

17

Көбейту және бөлу амалдарын орындау кезіндегі 0-дің қасиеті. Санды 0-ге бөлуге болмайтындығы

1. Мүмкін болатын көбейту және бөлу амалдарын орында.

$2 \cdot 0 =$	$1 \cdot 4 =$
$3 : 0 =$	$8 \cdot 1 =$
$0 : 5 =$	$4 : 1 =$

2. 0 және 1 санымен көбейтуді және бөлуді орындау ережесін әріпті теңдік түрінде жаз.

Мен:

- көбейту мен бөлуді орындау кезінде 0 және 1 сандарының қасиеттерін қолдануды;
- 0-ге бөлуге болмайтын жағдайды анықтауды;
- санды нөлге көбейтудің қасиеттерін ($a \cdot 0 = 0$) әріптік теңдік түрінде көрсетуді;
- санды 0-ге бөлуге болмайтындығын ($a : 0$) білемін.

1	→	5
○	○	○

18

0 және 1 санымен амалдар орындау. Жақшалы өрнектердің мәнін табу

1. Есептеулерді орында. Азайту амалы соңғы болып орындалатын өрнекті тауып, астын сыз.

$2 \cdot 0 + 32 = \square$

$3 : 0 = \square$

$45 : 5 \cdot 1 = \square$

$0 : 5 = \square$

$1 \cdot 3 - 18 : 9 = \square$

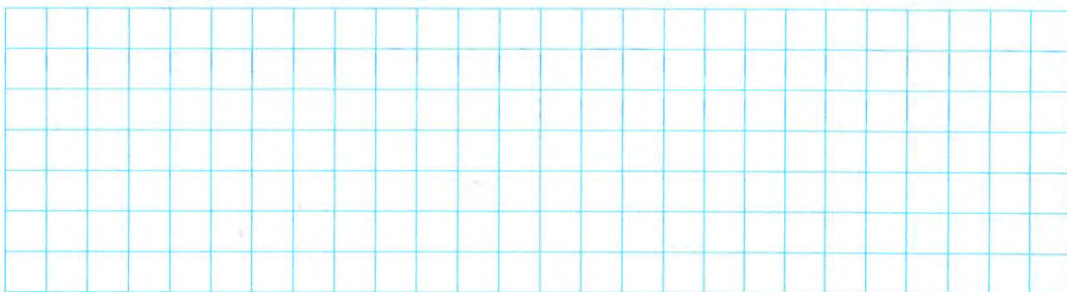
$27 : 3 - 9 : 1 = \square$

$9 \cdot 1 + 9 : 1 = \square$

$8 : 1 = \square$

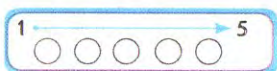
2. Өрнекті оқы. Оның мәнін тап.

$(200 - 199) \cdot (36 : 9)$

М Мен:

- көбейту мен бөлуді орындауда кездесетін 0 және 1 сандарының қасиеттерін қолдануды, 0-ге бөлуге болмайтын жағдайды анықтауды;
- жақшалы өрнектерді жазу және оқу кезінде көбейту мен бөлу амалдарының компоненттері атауларын қолдануды білемін.

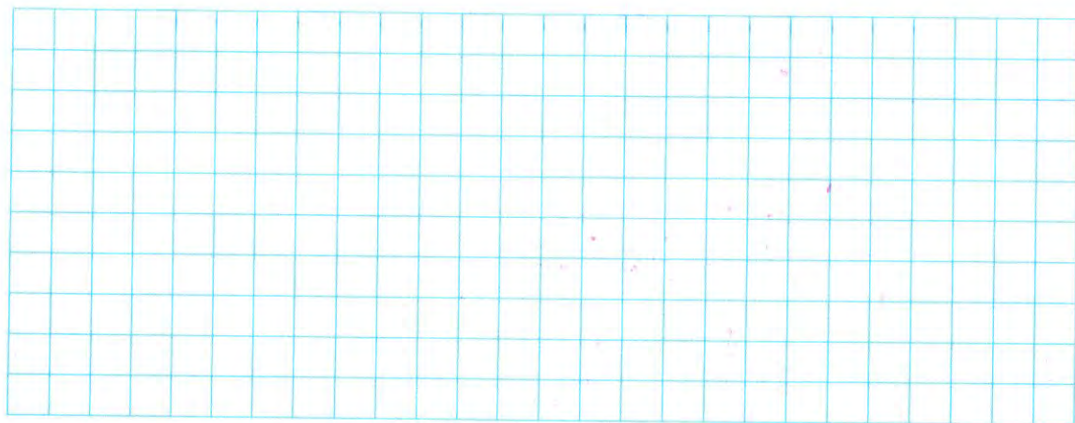

19

Есепті модельдеу

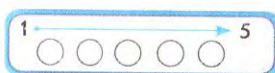
Сызбаны толтыр және есепті қысқаша жаз. Есепті өрнек құрып шығар.

Саябаққа 125 жалпақ жапырақты ағаштың және одан 25-і кем қылқан жапырақты ағаштың көшеттері отырғызылды. Саябаққа барлығы неше көшет отырғызылды?

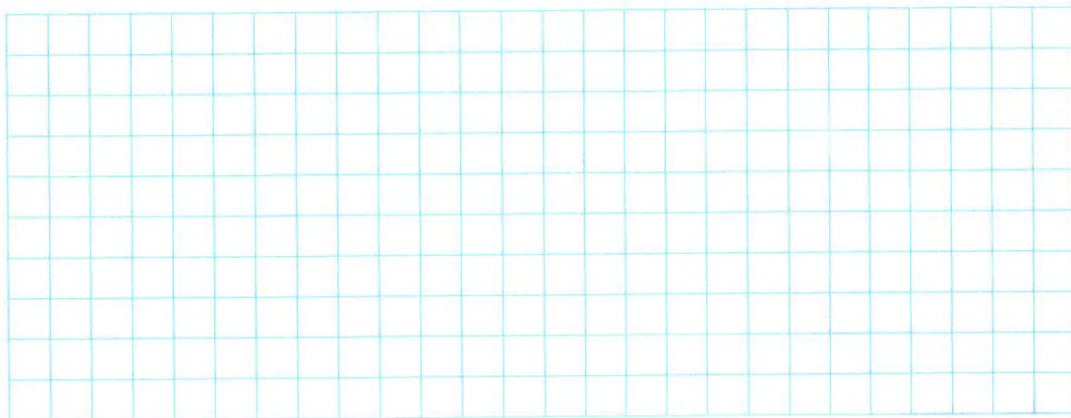
Мен:

- есептің 2-3 амалмен орындалатын сызбасын құруды;
- 2-3 амалмен орындалатын есепті қысқаша жазуды;
- есептің шешуін жақшалы өрнекпен жазуды және оны оқуды білемін.

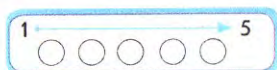
Сызбаны толтыр, есепті қысқаша жаз. Есептің шешуін өрнек түрінде жазып шығар.

Анасы дүкенге барып, сауда жасады. Ол әрқайсысы 2 кг-нан 3 қалта ұн және әрқайсысы 3 кг-нан 5 қалта жарма сатып алды. Ол барлығы неше килограмм азық-түлік сатып алды?

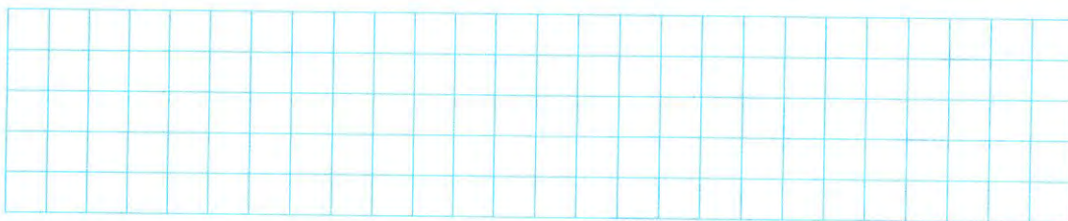
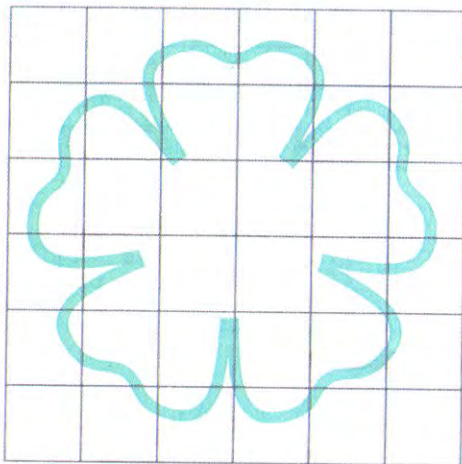
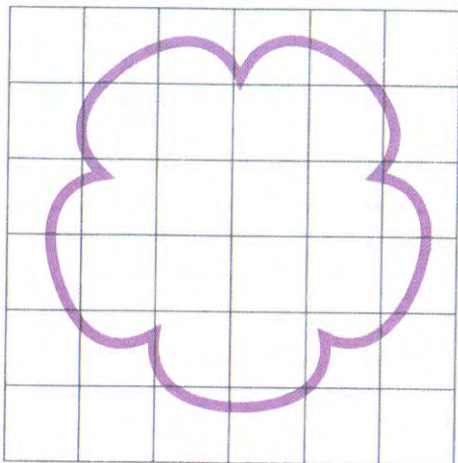

Мен:

- есептің 2-3 амалмен орындалатын сызбасын құруды;
- 2-3 амалмен орындалатын есепті қысқаша жазуды;
- есептің шешуін жақшалы өрнекпен жазуды және оны оқуды білемін.

Палетканың көмегімен фигуралардың аудандарын есепте. Аудандардың мәнін салыстыр.

Мен:

- палетканың көмегімен өлшеу жүргізуді;
- шамалардың мәнін (см^2) салыстыруды;
- шамалардың мәнімен амалдар орындауды білемін.

1. Салыстыр.

$82 \text{ дм}^2 \square 15 \text{ м}^2$

$3 \text{ м}^2 \square 8 \text{ см}^2$

$63 \text{ м}^2 \square 70 \text{ дм}^2$

$600 \text{ см}^2 \square 6 \text{ дм}^2$

2. Есепте.

$82 \text{ м}^2 + 15 \text{ м}^2$

$3 \text{ м}^2 \cdot 8$

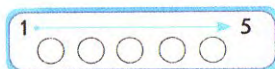
$63 \text{ м}^2 : 7$

$600 \text{ м}^2 - 135 \text{ м}^2$

Мен:

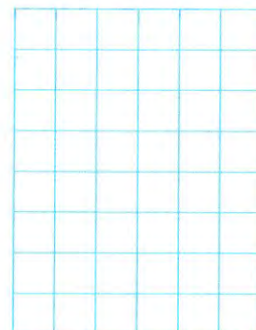
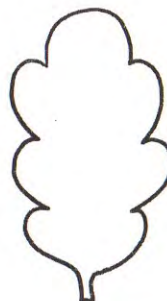
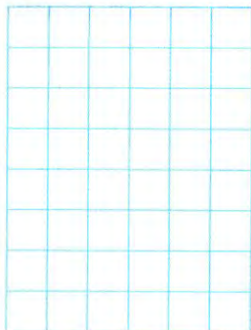
- см^2 , дм^2 , м^2 шамаларының мәнін салыстыруды;
- шамалардың мәні бойынша амалдар орындауды білемін.

23

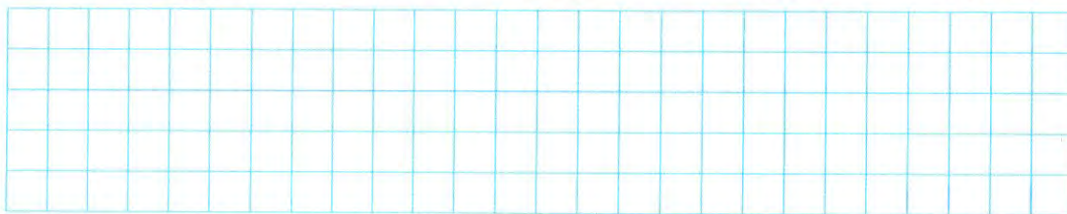
Аудан. Ауданның өлшем бірліктері

1. Палетканың көмегімен жапырақтардың ауданын өлше. Ауданды қалай палеткасыз өлшеуге болады? Ауданы кіші жапырақты боя.

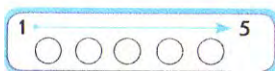
2. Ауданның шамаларын өсу ретімен жаз.

5 м²   45 дм²   9 м²   8 см²   35 см²   235 м²

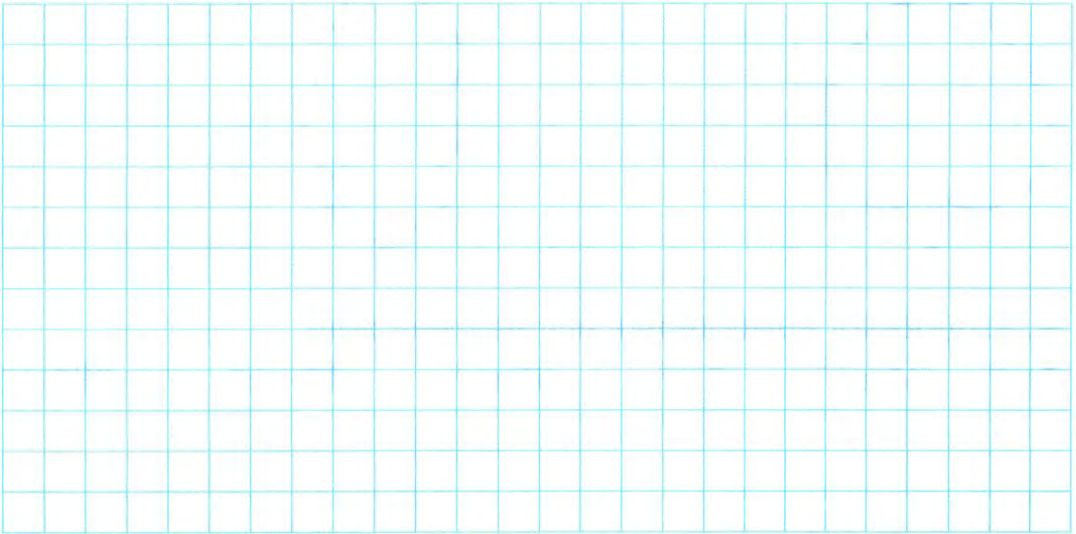
Мен:

- ауданды өлшеуге арналған өлшемдер мен құралдарды таңдауды;
- палеткамен өлшеуді;
- см², дм², м² шамаларының мәнін салыстыруды;
- өлшеудің нәтижесін жазуды білемін.

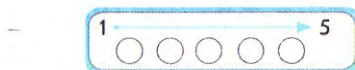
Есепті шығар.

Әкесі 500 теңгеге балға және 9 теңгеден 3 шеге сатып алды. Ол барлық сатып алған затқа неше теңге төледі?

Мен:

- шамалар арасындағы тәуелділікке берілген есепті талдауды;
- есепті амалдар бойынша шығаруды;
- есеп бойынша жақшалы өрнек құрастыруды білемін.

А жиынын бейнелейтін дөңгелек сызып, оның ішіне қарындашпен 2-ге бөлінетін 20-ға дейінгі сандарды жаз. В жиынын бейнелейтін дөңгелек сызып, оның ішіне 20-ға дейінгі 3-ке бөлінетін сандарды жаз. Олардың ортақ бөліктері бола ма? Ойлан. Онда қандай сандар болуы мүмкін? Жиындардың қиылысуын бейнеле. Жиындардың қиылысуы мен бірігуіне жататын сандарды жаз.

$A \cap B = \{$	
$A \cup B = \{$	

0-ге бөлінетін сандар жиыны болуы мүмкін бе? Оны қалай белгілейді? _____

Мен:

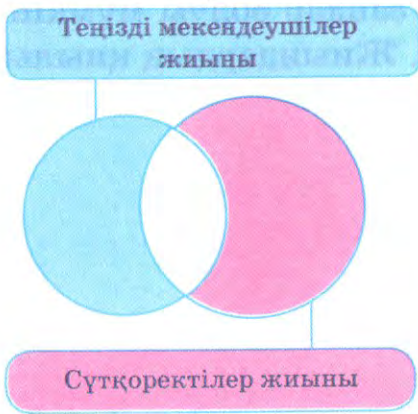
- Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен екі жиынның бірігуін және қиылысуын бейнелеуді;
- екі жиынның бірігуін және қиылысуын құруды;
- $\emptyset$, $\cap$, $\cup$ белгілерін қолдануды білемін.

1	○ ○ ○ ○ ○	5
---	-----------	---

26

Екі жиынның бірігуі және қиылысуы

Тиісті элементтерден жиын құрастыр. Назар аудар!
Екі жиынға да жататын элементтер олардың қиылысқан бөлігінде болуын бақыла.

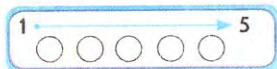

Бос жиынға ($\emptyset$) мысал келтір.

Мен:

- Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен екі жиынның бірігуін және қиылысуын бейнелеуді;
- екі жиынның бірігуін және қиылысуын құруды;
- $\cap$, $\cup$, $\emptyset$ белгілерін қолдануды білемін.

1. 3, 1, 8 цифрларын пайдаланып екі таңбалы сандар құрастыр. Егер санда бұл цифрлар қайталанатын болса, қанша екі таңбалы сандар құрастыруға болады?

Түрлі тәсілдерді пайдаланып, тапсырманы орында.

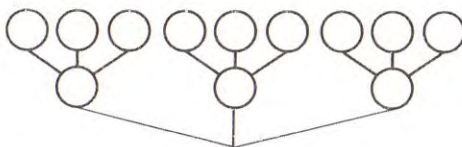
а) Мүмкін нұсқаларды ірікте.

3 __, 1 __, 8 __; 3 __, 1 __, 8 __; 3 __, 1 __, 8 __.

ә) Мүмкіндіктер тармағының сызбасын құр.

бірліктер

ондықтар

б) Мүмкіндіктер тармағының нұсқаларын пайдаланып, екі таңбалы сандарды жаз.

екі таңбалы сан шықты.

Мен:

- мүмкіндіктер тармағын құруды;
- күнделікті өмірдегі жағдайларға берілген есептерді шығаруда мүмкіндіктер тармағын пайдалануды білемін.

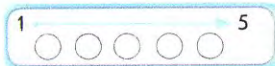

Есепті шығару үшін мүмкіндіктер тармағын құрастыр. Спорт киімдерін сататын дүкеннен бірнеше кепкі, футбол жейдесі және қысқа шалбар сатып алынды. Барлық тауар екі түсті: қызыл және көк. Үш заттан тұратын киімнен неше нұсқа жиынтық құрастыруға болады?

Мен:

- мүмкіндіктер тармағын құрастыруды;
- күнделікті өмірдегі жағдайларға берілген есептерді шығаруда мүмкіндіктер тармағын пайдалануды білемін.

Есепті шығару үшін мүмкіндіктер тармағын құрастыр.
 Дәмхана мәзірінде 2 сусын және төтті нанның 3 түрі бар.
 Сусынды және төтті нанды таңдаудың неше нұсқасы бар?
 Сусындарды дауыссыз дыбыс әріптерімен, ал төтті нанды
 дауысты дыбыс әріптерімен белгіле. Мүмкіндіктер тарма-
 ғын құрастыр.

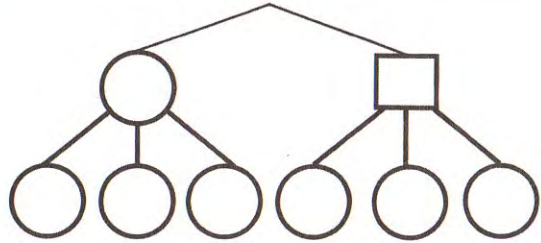

Мен:

- мүмкіндіктер тармағын құрастыруды;
- күнделікті өмірдегі жағдайларға берілген есептерді шығаруда мүмкіндіктер тармағын пайдалануды білемін.

1
5

БІЛУ	<p>Көбейту және бөлу амалдарындағы 0 мен 1-дің қасиеттерін білемін.</p>	<p>Есепте.</p> $2 \cdot 0 = \square$ $3 \cdot 1 = \square$ $9 : 1 = \square$ $5 : 5 = \square$ $0 \cdot 9 = \square$ $6 \cdot 0 = \square$
ТҮСІНУ	<p>см^2, дм^2, м^2 шамаларының мәндерін салыстыруды, оларға амалдар қолдануды түсіндім.</p>	<p>Есепте. Салыстыр.</p> $5 \text{ м}^2 + 45 \text{ м}^2 \square 51 \text{ дм}^2$ $9 \text{ м}^2 \square 8 \text{ дм}^2$ $35 \text{ м}^2 : 7 \square 6 \text{ см}^2$ $250 \text{ м}^2 \square 300 \text{ м}^2 - 35 \text{ м}^2$
ҚОЛДАНУ	<p>Мүмкіндіктер тармағын құрамын.</p>	<p>Мүмкіндіктер тармағын құрып, есепті шығар.</p> <p>Балалар бөлмесіне дөңгелек немесе шаршы пішінді үстел сатып алуға болады. Оған қоса үш түрлі – көк, қоңыр, қызыл орындықтар бар. Балалар бөлмесіне 1 үстел, 1 орындық таңдау мүмкіндігін құрындар. Қанша нұсқа бар?</p>

ТАЛДАУ

2-3 амалдан тұратын шамалар арасындағы байланысқа берілген есептерді талдап шығара аламын.

Есепті шығар.

Қарындаш 9 теңге, ал өшіргіш 8 теңге тұрады. Егер 5 қарындаш және 4 өшіргіш алсақ, барлығына қанша теңге төлеу қажет?

Шамаларды әріптермен белгілеп, заттың құнының формуласын жаз:

б – бағасы

с – саны,

Қ – құны.

<p>ЖИНАҚТАУ</p>	<p>Берілген белгілері арқылы сандар жиынын құрастырамын, олардың қиылысуын және бірігуін құра аламын.</p>	<p>Әрбір жиынның элементтерін жаз.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>а)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ә)</p> </div> </div> <p>Берілген екі жиынның қиылысуындағы элементтерді жаз.</p> <div style="border: 1px solid black; height: 100px; width: 100%;"></div>
<p>БАҒАЛАУ</p>	<p>Жақшамен берілген өрнектерді оқу және жазу кезінде көбейту мен бөлу компоненттерінің атауын дұрыс қолданғандығын тексере аламын.</p>	<p>Әлия өрнек пен оның жазбасын дұрыс байланыстырды ма? Қатесін тексер және есепте.</p> <p>Екі қосындының көбейтіндісі.</p> <p style="margin-left: 150px;">→ $2 \cdot 9 - 3 \cdot 2 =$</p> <p>Екі көбейтіндінің айырмасы.</p> <p style="margin-left: 150px;">→ $(2 + 5) \cdot (3 + 2) =$</p> <p>Қосынды мен санның бөліндісі.</p> <p style="margin-left: 150px;">→ $(22 + 5) : 3 =$</p>

1С. Кестелік көбейту және бөлу

Өзіндік жұмысқа берілген тапсырмалар

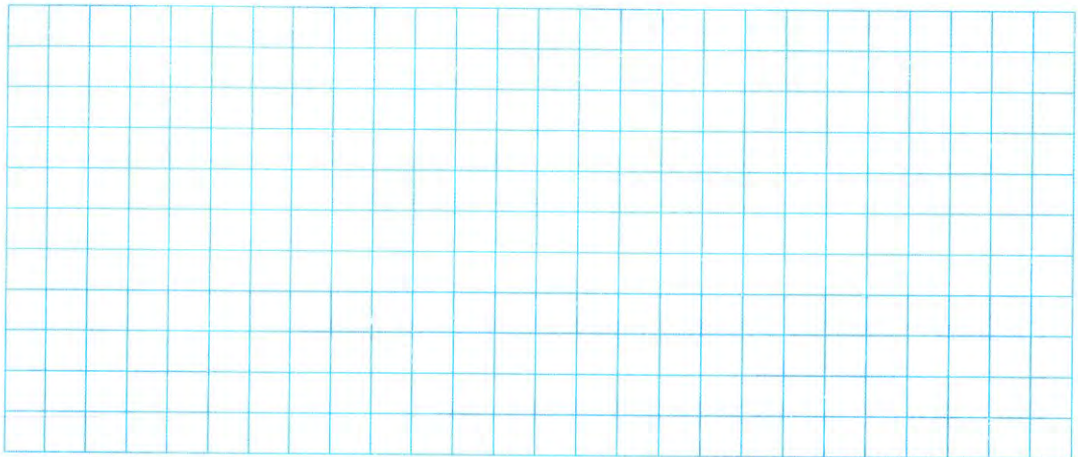
1. Өрнектер құрастырып, олардың мәнін тап.

$7 \cdot 7$
$8 \cdot 7$
$7 \cdot 9$
$6 \cdot 7$

+

-

$5 \cdot 3$
$6 \cdot 4$
$7 \cdot 0$
$9 \cdot 2$

2. Өрнектердің мәнін тап.

$$(2 + 5) \cdot 6 = \square \square \quad 3 \cdot 6 + (3 + 6) = \square \square \quad 5 \cdot 8 - 6 : 2 = \square \square$$

$$2 + 5 \cdot 6 = \square \square \quad 3 \cdot (6 + 3) + 6 = \square \square \quad 5 \cdot (8 - 6) : 2 = \square$$

3. Арифметикалық амалдар таңбасын қой.

$$27 \bigcirc 3 \bigcirc 7 = 17$$

$$5 \bigcirc 5 \bigcirc 5 \bigcirc 5 = 24$$

$$27 \bigcirc 3 \bigcirc 7 = 16$$

$$5 \bigcirc 5 \bigcirc 5 \bigcirc 5 = 35$$

$$27 \bigcirc 3 \bigcirc 7 = 23$$

$$5 \bigcirc 5 \bigcirc 5 \bigcirc 5 = 50$$

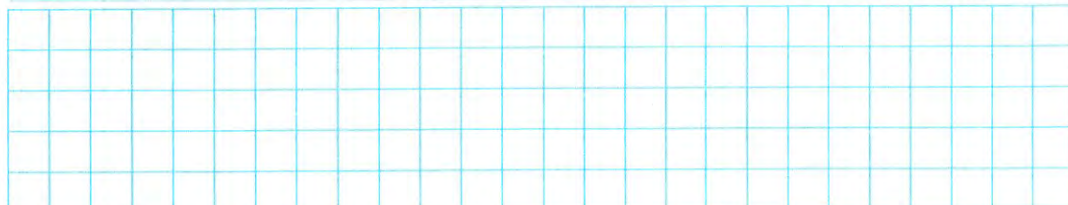
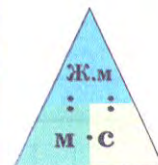
$$27 \bigcirc 3 \bigcirc 7 = 6$$

$$5 \bigcirc 5 \bigcirc 5 \bigcirc 5 = 0$$

4. Есептерді шығаруға қажетті формулалардың астын сыз. Түсіндіре отырып, амалдар бойынша есепте.

- а) $\text{Ж.м} - \text{жәшіктің жалпы массасы}$ $\text{Ж.м} = \text{м} \cdot \text{с}$
 $\text{м} - \text{бір жәшіктің массасы}$ $\text{м} = \text{Ж.м} : \text{с}$
 $\text{с} - \text{жәшіктің саны}$ $\text{с} = \text{Ж.м} : \text{м}$

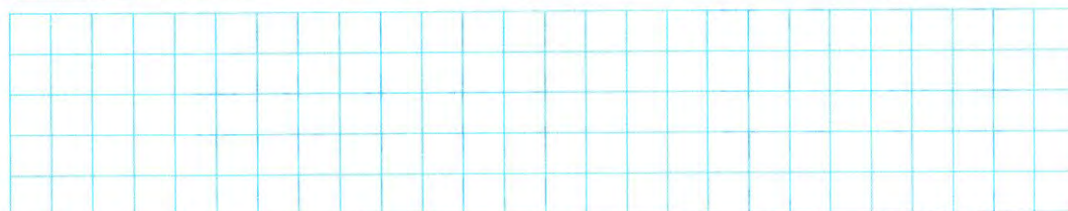
Бір жәшіктің массасы	Жәшіктің саны	Жәшіктің жалпы массасы
бірдей	4 дана	16 кг
	? дана	24 кг

ә)

- $\text{Ж.ш.} - \text{жалпы бұйымға жұмсалған материал шығыны}$ $\text{Ж.ш} = \text{ш} \cdot \text{с}$
 $\text{ш} - \text{бір бұйымға жұмсалған шығын}$ $\text{ш} = \text{Ж.ш} : \text{с}$
 $\text{с} - \text{бұйымның саны}$ $\text{с} = \text{Ж.ш} : \text{ш}$

Бір бұйымға жұмсалған материал шығыны	Бұйымның саны	Жалпы бұйымға жұмсалған материал шығыны
бірдей	5 дана	25 м
	? дана	40 м

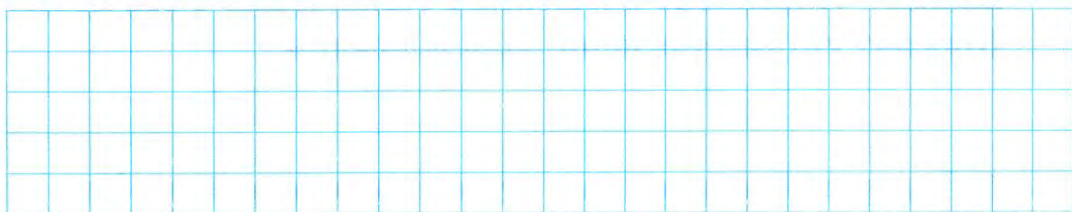

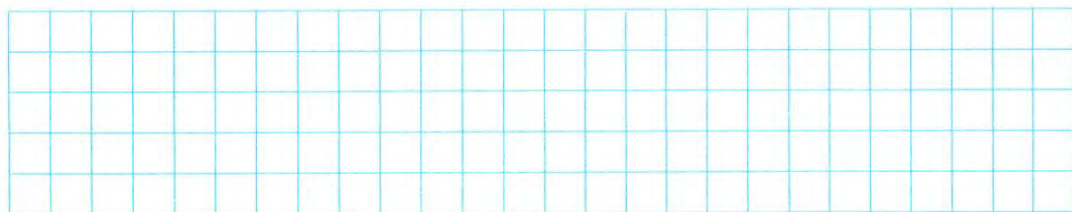
ә) Бірінші үйдің биіктігі 6 м, бұл екінші үйдің биіктігінен 3 есе кем. Екінші үйдің биіктігі қанша метр?

I үй – м, 3 есе _____
 II үй – ? м ← _____

б) Ардақ 15 кітап оқыды, бұл Майраның оқыған кітабына қарағанда 3 есе артық. Майра неше кітап оқыды?

Ардақ –   к., 3 есе _____
 Майра – ? к. ← _____

7. Есептердің шешуін жаз.

а) Бірінші сөреде 18 кітап тұр, бұл екінші сөредегі кітапқа қарағанда 2 есе артық. Екінші сөреде неше кітап бар?

ә) Бақта 36 алмұрт ағашы өсіп тұр, бұл шие ағашына қарағанда 4 есе артық. Бақта неше шие ағашы өсіп тұр?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

б) Үйден дүкенге дейінгі жол Самалдың 4 минут уақытын алады, бұл үйден мектепке дейінгі жолға қарағанда 6 есе кем. Самалдың үйден мектепке дейінгі жолына қанша минут кетеді?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. «Дүкен» ойыны. Суретке қара. Сұрақтарға жауап бер. Өзің сұрақ ойластырып, оны достарыңа қой.

 250 теңге	 90 теңге	 205 теңге	 145 теңге
 650 теңге	 165 теңге	 50 теңге	 65 теңге

а) Шоколад пен ақ ірімшікке қанша ақша төлеу керек?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ә) Қымыз айраннан қанша теңге қымбат?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

б) Егер 1 айран мен 2 ірімшік алсаң, 500 теңгеден қанша ақша қайтарады?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Математикалық диктант

1. 30 саны шығу үшін қай санды 5 есе арттыру керек?
2. 36 саны шығу үшін қай санды 6-ға көбейту керек?
3. Көбейтінді – 56, бірінші көбейткіш – 7. Екінші көбейткіш нешеге тең?
4. 8 саны шығу үшін қай санды 6-ға бөлу керек?
5. Белгісіз санды 7 есе арттырғанда 63 саны шықты. Белгісіз сан нешеге тең?
6. 48 саны 8 санынан неше есе артық?
7. 80 саны 8 санынан неше есе артық?
8. 9-ды 6 есе арттыр.
9. 9-ды 6-ға арттыр.
10. Қарындаш 9 теңге тұрады, ал ұштағыш одан 4 есе қымбат. Ұштағыш қанша тұрады?

Өзіңнің жетістігіңді бағала:

- «өте жақсы» – 10 балл; «талпын» – 6-7 балл;
 «жақсы» – 8-9 балл; «орындап жаттық» – 5 балл
 және одан да төмен балл.

Тапсырманың №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Балл саны	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Математикалық диктант

1. 48 бен 8 сандарының бөліндісін 10 есе арттыр.
2. 6 мен 9 сандарының көбейтіндісін 30-ға кеміт.
3. 32 мен 4 сандарының бөліндісін 6 есе арттыр.
4. 9 бен 7 сандарының көбейтіндісін 40-қа арттыр.
5. 49 саны шығу үшін қай санды өзіне-өзін көбейтеді?
6. 48 бен 8 сандарының бөліндісін 4 есе арттыр.
7. 54 саны 6-дан неше есе артық?
8. 6-ны 7 есе арттыр.
9. 6-ны 7-ге арттыр.
10. Айдарда әрқайсысында 6 магниттен және 10 ашықхаттан 2 қорап кәдесый бар. Айдарда барлығы неше кәдесый бар?

Өзіңнің жетістігіңді бағала:

«өте жақсы» – 10 балл; «талпын» – 6-7 балл;
 «жақсы» – 8-9 балл; «орындап жаттық» – 5 балл
 және одан да төмен балл.

Тапсырманың №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Балл саны	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1. Уақытты белгіле. Есепте.

$6 \cdot 6 =$

$36 : 6 =$

$6 \cdot 7 =$

$42 : 7 =$

$7 \cdot 6 =$

$42 : 6 =$

$6 \cdot 8 =$

$48 : 8 =$

$8 \cdot 6 =$

$48 : 6 =$

$6 \cdot 9 =$

$54 : 9 =$

$9 \cdot 6 =$

$54 : 6 =$

2. Есеп бойынша өрнек жаз. Есепте.

а) Маржанда 6 ашықхат бар, бұл Салтанаттың ашықхатына қарағанда 3 есе артық. Салтанатта неше ашықхат бар?

ә) Бекзаттың 6 дәптері бар, бұл Айнұрдың дәптеріне қарағанда 2 есе кем. Айнұрда неше дәптер бар?

Мен:

- қысқа уақыт ішінде 6 санының кестесінен мысалдар шығаруды;
- жанама сұрақтармен берілген есептер шығару кезінде 6-ға көбейту және бөлу кестесін қолдануды білемін.

1. Кестені толтыр. Қалдырылған сандарды жаз.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	2	3	4	5			8	9
2	2	4	6	8	10			16	18
3	3	6	9	12	15			24	27
4	4	8	12	16	20			32	36
5	5	10	15	20	25			40	45
6									
7									
8	8	16	24	32	40			64	72
9	9	18	27	36	45			72	81

2. а) 6 теңгеден 7 қарындаш сатып алынды. Сатып алынған заттың құны нешеге тең?

ә) Бір төсекжаймаға 6 м мата жұмсалды. 48 м матадан неше төсекжайма тігуге болады?

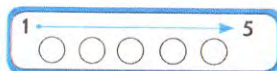
б) 42 кг жеміс бірдей 6 жәшікке тең бөлініп салынды. Бір жәшікте неше килограмм жеміс бар?

Мен:

қысқа уақыт ішінде 6, 7 сандарының кестесінен мысалдар шығаруды;

есептерді шығару кезінде 6, 7 сандарына көбейту және бөлу кестесін қолдануды білемін.

1. 72 және 8 сандарының бөліндісін 20-ға арттыр.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. 6 және 8 сандарының көбейтіндісін 20-ға кеміт.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. 25 және 5 сандарының бөліндісін 6 есе арттыр.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. 9 және 8 сандарының көбейтіндісін 20-ға арттыр.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. 64 саны шығу үшін қай санды өзіне-өзін көбейтеді?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. 45 және 5 сандарының бөліндісін 6 есе арттыр.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

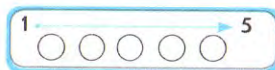
7. 48 саны 8-ден неше есе артық? 8 саны 48-ден нешеге кем?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Мен:

- аз уақыт ішінде 6–9 сандарының көбейту кестесінен мысалдар шығаруды;
- есептер шығару кезінде 6–9 сандарымен көбейту және бөлу кестесін қолдануды білемін.

1. Тіктөртбұрыштың ауданы 56 см^2 , ені – 7 см . Ұзындығы нешеге тең?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. 9 теңгеден 8 ашықхат сатып алынды. Сатып алынған заттың құны нешеге тең?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Бір көрпеге 2 м мата жұмсалды. 18 м матадан неше көрпе тігуге болады?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. 81 кг жеміс 9 бірдей жәшікке теңдей бөлініп салынды. Бір жәшікте неше килограмм жеміс бар?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Мен:

- есептер шығару кезінде көбейту және бөлу кестесін қолдануды;
- есептерді шығару кезінде шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалануды білемін.

1	→	5		
○	○	○	○	○

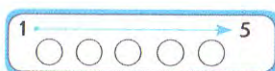
Кестедегі сандарды анықта және жаз.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	1	2	3	4		6	7	8	9	
2	2		6	8	10	12	14	16	18	
3	3	6	9	12	15	18	21		27	
4	4	8	12		20		28	32	36	
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	
6	6	12		24	30		42	48	54	
7	7	14	21	28		42		56	63	
		8	16	24	32	40	48	56	64	72
9	9	18	27	36		54		72		

Мен:

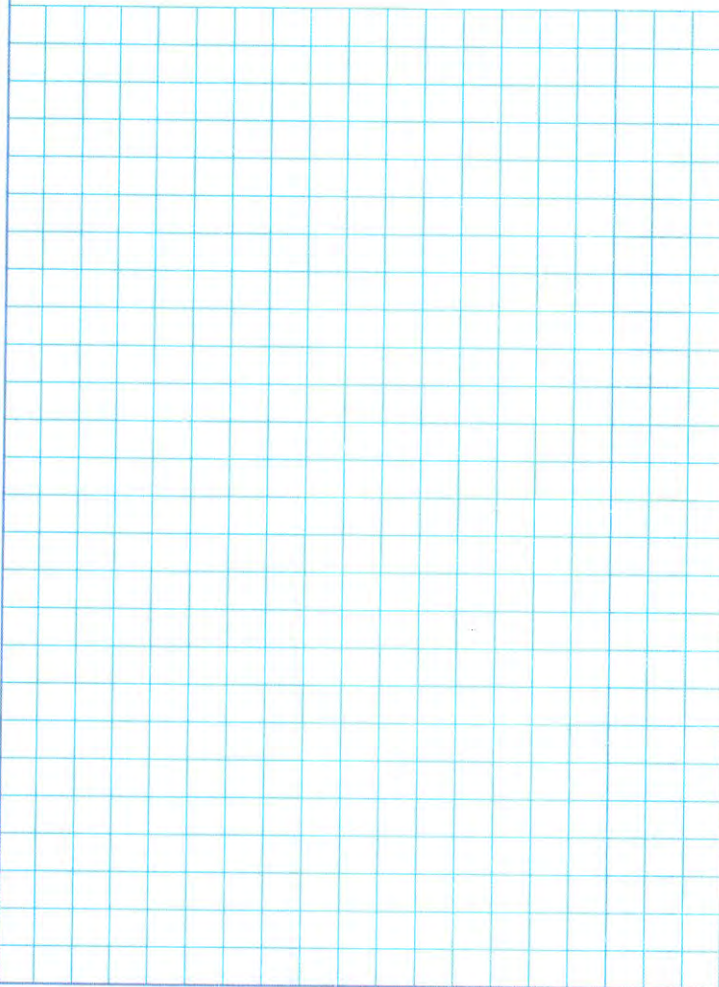
- көбейту және бөлу кестесін құрастыра аламын;
- көбейту және бөлу амалдары арасындағы байланысты анықтай аламын.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">БІЛУ</p>	<p>Көбейту кестесін білемін.</p>	<p>Бос орынды толтыр. Қалдырылған амалдар компонентін ата.</p> <p>$\square \cdot 8 = 64$ $7 \cdot \square = 49$ $\square \cdot 9 = 63$</p> <p>$72 : \square = 8$ $81 : \square = 9$ $\square : 5 = 8$</p>															
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ТҮСІНУ</p>	<p>Шамалар арасындағы байланысты орнататын формуланы теңдік ретінде қолдануды түсінемін.</p>	<p>Формулаларды толықтырып жаз.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid green; border-radius: 10px; padding: 5px; background-color: #e0ffe0;"> <p>$Қ = б \cdot с$ $б = Қ : \square$ $с = \square : \square$</p> </div> <div style="border: 1px solid blue; border-radius: 10px; padding: 5px; background-color: #e0e0ff;"> <p>$Ж.ш = ш \cdot с$ $ш = Ж.ш : \square$ $с = \square : \square$</p> </div> </div>															
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ҚОЛДАНУ</p>	<p>Бір немесе екі әріптен тұратын өрнектерді жазамын, оқимын, құрастырамын.</p>	<p>Өрнектер құр. Өрнектердің мәнін тап, мұндағы $b = 100, a = 7$.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%;">Азайғыш</td> <td style="width: 15%;">b</td> <td style="width: 15%;">88</td> <td style="width: 15%;">b</td> <td style="width: 15%;">66</td> </tr> <tr> <td>Азайтқыш</td> <td>$56 : 7$</td> <td>$6 \cdot a$</td> <td>$49 : a$</td> <td>$5 \cdot a$</td> </tr> <tr style="background-color: #e0f0ff;"> <td>Айырманың мәні</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid #add8e6; height: 150px; width: 100%; margin-top: 10px;"></div>	Азайғыш	b	88	b	66	Азайтқыш	$56 : 7$	$6 \cdot a$	$49 : a$	$5 \cdot a$	Айырманың мәні				
Азайғыш	b	88	b	66													
Азайтқыш	$56 : 7$	$6 \cdot a$	$49 : a$	$5 \cdot a$													
Айырманың мәні																	

2-3 амалмен берілген шамалар арасындағы байланысқа берілген есептерді талдап, шығара аламын.

Есептің шартын кестеге жазып, оны шығар. Қолданған формуланы жаз. 63 м матадан бірдей 7 кестем шығады. 81 м матадан осындай неше кестем тігуге болады?

Жанама сұрақтармен берілген есепті құрастыра аламын.

Жанама сұрақтармен берілген есепті шығар.

Әлия – 6 кітап, бұл 3 есе кем

Сырым – ? кітап ←

Қысқаша жазылуын жанама сұрақсыз болатындай өзгертіп жаз.

БАҒАЛАУ	<p>Амалдардың орындалу реті дұрыс көрсетілгендігі мен есептелгендігін тексере аламын.</p>	<p>Амалдардың орындалу ретін көрсетуде жіберілген қатені түзет.</p> <p>Есепте.</p> $\overset{1}{(3 + 4)} \cdot \overset{2}{5} = \boxed{}$ $\overset{1}{3} \cdot \overset{2}{6} : (\overset{3}{5 + 4}) = \boxed{}$ $\overset{1}{(6 + 6)} : \overset{2}{4} \cdot \overset{3}{9} = \boxed{}$ $\overset{1}{(25 - 10)} : \overset{2}{3} + \overset{4}{6} \cdot \overset{3}{8} = \boxed{}$ $\overset{4}{42} + \overset{3}{18} : (\overset{2}{6} + \overset{1}{12} : 4) = \boxed{}$
---------	---	--

Оқулық басылым Учебное издание

Акпаева Асель Бакировна
Лебедева Лариса Анатольевна
Мыңжасарова Маржангул Жангазиновна

МАТЕМАТИКА

№1 жұмыс дәптері Рабочая тетрадь №1

Жалпы білім беретін мектептің
3-сынып оқушыларына арналған

для учащихся 3 класса
общеобразовательной школы

Әдіскер *Ф.С. Лекерова*

Методист *Ф.С. Лекерова*

Редакторы *Л.С. Ахметова*

Редактор *Л.С. Ахметова*

Көркемдеуші редакторы *Т.В. Толыбекова*

Художественный редактор *Т.В. Толыбекова*

Мұқабасын безендірген *Е.С. Жузбаев*

Дизайн обложки *Е.С. Жузбаева*

Компьютерде беттеген *Г.А. Матақбаева*

Компьютерная верстка *Г.А. Матақбаевой*

Басуға 19.06.2018 ж. қол қойылды.

Подписано в печать 19.06.2018 г.

Пішімі 70x90 ¹/₁₆. Есептік баспа табағы 1,10.

Формат 70x90 ¹/₁₆. Уч.-изд.л. 1,10.

Шартты баспа табағы 5,22. Офсеттік басылым.

Усл.печ.л. 5,22. Печать офсетная.

Әріп түрі «DS SchoolBook». Офсеттік қағаз.

Гарнитура «DS SchoolBook». Бумага офсетная.

Таралымы 205 000 дана. Тапсырыс № 1667.

Тираж 205 000 экз. Заказ № 1667

Сапасы жөнінде мына мекемеге хабарласыңыз:

С претензиями по качеству обращаться:

Қазақстан Республикасы,

Республика Казахстан,

«Алматыкітап баспасы» ЖШС,

ТОО «Алматыкітап баспасы»

050012, Алматы қаласы, Жамбыл көшесі, 111-үй,

050012, г. Алматы, ул. Жамбыла, 111,

тел. (727) 250 29 58, факс: (727) 292 81 10.

тел. (727) 250 29 58; факс: (727) 292 81 10.

e-mail: alkitap@intelsoft.kz

e-mail: alkitap@intelsoft.kz

Сапа және қауіпсіздік стандарттарына сай.

Соответствует всем стандартам качества и безопасности.

Сертификация қарастырылмаған.

Сертификация не предусмотрена.

Сақтау мерзімі шектелмеген.

Срок годности не ограничен.

Қазақстанда басылды

Отпечатано в Казахстане

«Реформа» ЖШС

ТОО «Реформа»,

Алматы қ., Ақбулақ ы-ауд., Шарипов к-сі, 40Б-үй

г. Алматы, мкр. Ақбулақ, ул. Шарипова, д. 40Б

Кітаптарды «Алматыкітап баспасы» ЖШС-ның кітап дүкендерінен сатып алуға болады.

Астана қаласы: Иманов көшесі, 10, тел.: (7172) 53 70 84, 27 29 54;

Б. Момышұлы даңғылы, 14, тел.: (7172) 42 42 32, 57 63 92; Жеңіс даңғылы, 67, тел.: (7172) 29 93 81; 29 02 12.

Алматы қаласы: Абай даңғылы, 35/37, тел.: (727) 267 13 95, 267 14 86;

Гоголь көшесі, 108, тел.: (727) 279 29 13, 279 27 86; Қабанбай батыр көшесі, 109, тел.: (727) 267 54 64, 272 05 66;

Жандосов көшесі, 57, тел.: (727) 303 72 33, 374 98 59; Гагарин даңғылы, 76, тел. (727) 338 50 52;

Әл-Фараби даңғылы, 63/17, тел. (727) 387 17 24; Майлин көшесі, 224 «А», тел.: (727) 386 15 19, 222 29 43;

Төле би көшесі, 40/1, тел.: (727) 273 51 38, 224 39 37.

Қойма есептеу басқармасы: Алматы қ., Ангарская көшесі, 95 А, тел.: (727) 290 49 67, 290 49 66.

Интернет-дүкен: www.flip.kz

Маркетинг бөлімі, тел.: (727) 292 92 23, 292 57 20.

e-mail: sale1@almatykitap.kz

Кітаптар мен басылымдар туралы мағлұматтарды
www.almatykitap.kz сайты арқылы білуге болады.

Қазақстан Республикасының
Білім және Ғылым Министрлігі

**Бастауыш сыныптың
жаңартылған оқу бағдарламасы бойынша
«Алматыкітап баспасында» дайындалған
«Математика» базалық оқу-әдістемелік кешені**

«Алматыкітап баспасы» ЖШС-да бар
жаңа кітаптар туралы мына сайттан білуге болады:
www.almatykitap.kz

ISBN 978-601-01-3694-6

